

ЗВІТ
про роботу Ради молодих вчених
Центральноукраїнського державного університету імені
Володимира Винниченка
за 2023 рік

Рада молодих вчених функціонує у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (ЦДУ) відповідно до норм законодавства України, зокрема, Закону України «Про вищу освіту» (2014), Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2016) та Закону України «Про освіту» (2017) та згідно Положення про Раду молодих вчених університету, яке схвалено і рекомендовано конференцією трудового колективу Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (протокол № 1 від «02» лютого 2017 року https://www.cuspu.edu.ua/images/files-2018/01/polozh_pro_radu_mol_vchenih_2017.pdf; перезатверджено протокол № 1 від «28» вересня 2021 року https://www.cuspu.edu.ua/images/files-2021/10/polozh_pro_rad_mol_vch_2021.pdf).

Склад Ради молодих вчених університету станом на грудень 2023 року: Ботузова Юлія Володимирівна (ID ORCID: 0000-0002-1313-0010) (*голова ради*), Москальчук Катерина Віталіївна (ID ORCID: 0000-0003-1393-3945) (*заступник голови, аспірант*), Соменко Дмитро Вікторович (ORCID ID: 0000-0001-6426-1507) (*секретар*), Сундукова Ірина В'ячеславівна (*факультет фізичного виховання*), Ляшенко Ростислав Олександрович (ORCID: 0000-0003-3554-8861) (*факультет педагогіки, психології та мистецтв*), Фока Марія Володимирівна (ID ORCID: 0000-0001-9172-4642) (*факультет української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій*), Трошкіна Катерина Євгенівна (ID ORCID: 0000-0002-1795-7234) (*факультет історії, бізнес-освіти та права*).

Кількісний склад молодих вчених університету не є стабільним і варіюється (табл. 1, табл. 2).

Таблиця 1

Розподіл молодих вчених за факультетами, 2017–2020 рр.

№	Назва факультету	Кількість молодих вчених станом на грудень			
		2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
1.	фізико-математичний факультет	8	7	6	5
2.	факультет історії і права	8	8	8	5
3.	природничо-географічний факультет	4	5	3	2
4.	факультет фізичного виховання	7	5	5	4
5.	факультет іноземних мов	3	3	5	1
6.	факультет педагогіки та психології	8	7	7	7
7.	факультет філології та журналістики	4	4	5	2
8.	мистецький факультет	2	2	2	1
	ВСЬОГО	44	41	41	27

Таблиця 2

Розподіл молодих вчених за факультетами, 2021 р.

№	Назва факультету	Кількість молодих вчених станом на грудень		
		2021 р.	2022 р.	2023 р.
1.	Факультет історії, бізнес-освіти та права	7	7	7
2.	Факультет математики, природничих наук та технологій	7	6	4
3.	Факультет педагогіки, психології та мистецтв	3	4	4
4.	Факультет української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій	5	5	2
5.	Факультет фізичного виховання	5	2	2
	ВСЬОГО	27	24	19

Інформаційним ресурсом Ради молодих вчених ЦДУ є сторінка на офіційному сайті Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

(<https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/rada-molodyh-vchenyh/sklad>) та профіль у GoogleScholar (<https://scholar.google.com.ua/citations?user=QtqUHCwAAAAJ&hl=ru>).

За звітний період виконана наступна робота:

I. Google Scholar та бібліометрика української науки

В усіх молодих науковців є створені персональні профілі у GoogleScholar. З моменту створення профілю Ради молодих вчених ЦДПУ у GoogleScholar (16.01.2017) спостерігається позитивна динаміка зростання цитування (табл. 2). Також більшість молодих учених мають діючі профілі та публікації у базах Scopus чи Web of Science, або в обох з них.

Таблиця 2

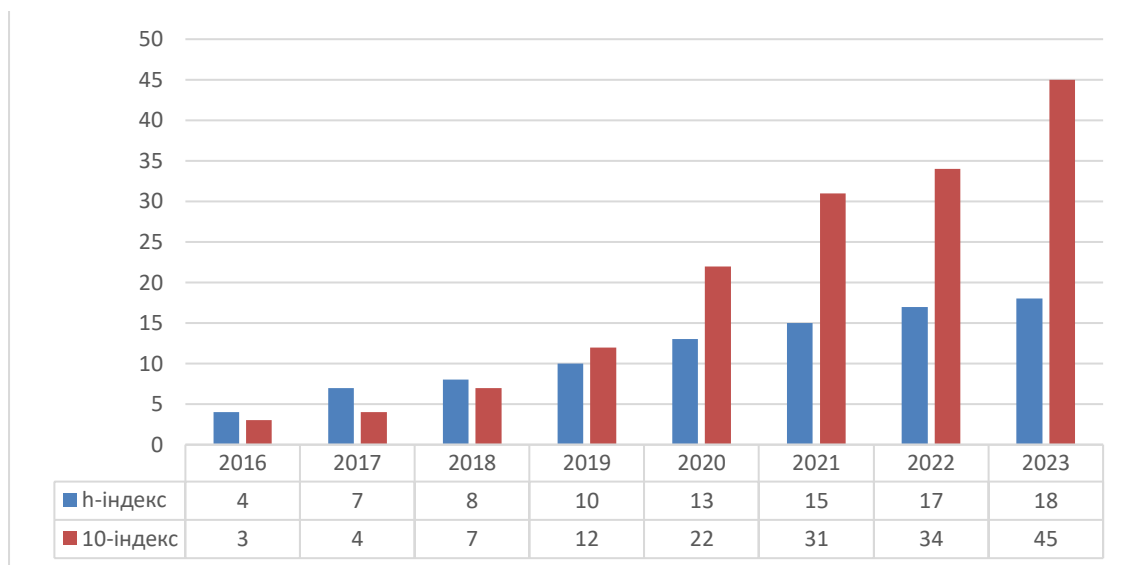
Статистика цитування профілю Ради молодих вчених ЦДПУ у GoogleScholar

Індекси	16.01.2017	15.12.2017	14.12.2018	12.12.2019	03.01.2021	22.12.2021	15.12.2022	22.12.2023
h-індекс	4	7	8	10	13	15	17	18
10-індекс	3	4	7	12	22	31	34	44
загальна кількість цитувань	77	245	450	712	1055	1332	1653	2045

У січні 2017 року Рада молодих вчених Центральноукраїнського (Кіровоградського) державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка включена у рейтинг наукових колективів, наявних у Google Scholar (<http://www.nbuviap.gov.ua/bpnu/index.php?page=sites=kolectivy>). Станом на грудень 2018 року профіль Ради молодих вчених ЦДПУ посідає позицію починаючи з 496. Загальна кількість колективів представлених у рейтингу становить 722. Нині профіль представлений у «Рейтингу наукових колективів», який представлений списком бібліометричних профілів, що розглядаються як наукові декларації вчених (наукових колективів) і використовуються в якості однієї зі складових джерельної бази для експертного оцінювання результативності дослідницької діяльності (<http://www.nbuviap.gov.ua/bpnu/index.php?page=sites=kolectivy#Cudp>). Дані оновлено у серпні 2020 р.

З 2020 року РМВ ЦДПУ додано до єдиного реєстру рад молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України (https://docs.google.com/spreadsheets/d/1z-n9RA99U2nrUoYPWx9orpw1SioQS2Wb2ZLq4h9BGbo/htmlview?fbclid=IwAR1L_DYKXLgJhi8YR7WtPZAsHxCIs5c9eFnEQhMI2AUNoXMFs2eyA6ZPRtg, п. 72), у 2023 році ця інформація була уточнена та доповнена.

II. Спів організатори конференцій та семінарів

- Відповідальний секретар конференції та збірника матеріалів конференції Всеукраїнська наукова конференція «Проблеми історичної регіоналістики та мікроісторії» з нагоди 175-ї річниці від дня народження Павла Рябкова та 65-ї річниці від дня народження Сергія Шевченка. 18-19 жовтня 2023 року м. Кропивницький, ЦДУ ім. В. Винниченка (Виконавець: Панченко К.І.)

- Співробітник лабораторії "Археологія та давня історія Центральної України", що діє на базі Археологічного музею імені Нінель Бокій ЦДУ ім. В. Винниченка (Виконавець: Панченко К.І.)

- Керівник науково-методичного семінару «Актуальні проблеми навчання математики, інформатики та економіки» (Виконавець: Ботузова Ю.В.)

- III. Участь у роботі спеціалізованих вчених рад

Трошкіна К.Є. призначена уповноваженою особою здійснення супроводу здобувачів наукового ступеня доктора філософії в частині підготовки документів до захисту дисертацій у разових спеціалізованих вчених радах в університеті (вчений секретар) (Наказ № 132-ун від 29.07.2022 р.)

IV. Рецензування наукових та навчально-методичних робіт

Трошкіна К.Є. відповідальний редактор фахового журналу «Наукові записки. Серія: Право». На підставі Наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія "Б") у галузі юридичних наук (081 – Право).

Членами РМВ здійснюється рецензування наукових і навчально-методичних робіт:

- Навчальний посібник «Числові послідовності» авторського колективу В.В. Корольський, Я.А. Михайлова, О.В. Тураєва, Н.С. Федоренко. (Виконавець: Ботузова Ю.В.)

- Навчальний посібник «Числові ряди» авторського колективу В.В. Корольський, Я.А. Михайлова, О.В. Тураєва, Н.С. Федоренко. (Виконавець: Ботузова Ю.В.)

Членство в редколегіях:

- Заступник головного редактора видання «Наукові записки. Серія: Проблеми природничо-математичної, технологічної та професійної освіти» зареєстровано Міністерством юстиції України (Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія КВ № 25490-15430ПР від 24.03.2023). (Виконавець: Ботузова Ю.В.);

V. Участь у конкурсах проєктів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених

Трошкіна К.Є. здійснює безоплатне наукове консультування з питань організації та проведення наукових досліджень в Кіровоградському науково-дослідному експертно-криміналістичному центрі МВС України (довідка від 13.09.2022 № 19/122/7-52-2022)

Ботузова Ю.В. отримувач стипендії Кабінету Міністрів України (постанова президії Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки від 04 листопада 2022 р. №6). Виплата стипендії продовжена згідно Постанови президії Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки від 23 листопада 2023 р. № 1. «Про призначення стипендій та продовження виплати стипендій Президента України та Кабінету Міністрів України для молодих вчених».

Мельничук С.К. отримав III премію обласної державної адміністрації та обласної ради, а Москальчук К. (аспірантка ЦДУ) призначена стипендія обласної державної адміністрації та обласної ради (за рішенням засідання обласної комісії з питань підтримки молодих науковців області, 21.04.2023 р.)

VI. Наукові ступені та вчені звання

Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки молодому вченому ЦДУ присвоєно науковий ступінь:

Згідно наказу МОНУ від 23.08.2023 № 1035:

Ляшенку Ростиславу Олександровичу – доцента кафедри педагогіки та спеціальної освіти;

VII. Співпраця з виконавчою та законодавчою гілками влади, громадськими організаціями

Ботузова Ю.В. є членом Громадської організації «Міжнародна асоціація дослідників з дидактики математики» та членом Громадської організації «Інноваційні обрії України».

Ботузова Ю.В. є експертом з акредитації освітніх програм за спеціальностями 011 Освітні, педагогічні науки, 014 Середня освіта (Математика). Також виконано програму підвищення кваліфікації за темою «Підготовка експертного кола до проведення інституційного аудиту в закладах загальної середньої освіти з урахуванням недискримінаційного підходу».

Лашко А.С. є членом Всеукраїнської спілки викладачів перекладу (посвідчення №101-2023) та членом Всеукраїнської асоціації українських германістів (посвідчення №1430).

Трошкіна К.Є. є членом Кіровоградської міської організації Союзу юристів України (посвідчення №033 від 16.05.2018 р.).

Корнійченко А.О. є членом Всеукраїнської громадської організації «Асоціація юридичних клінік України».

Сундукова І.В. є членом Кіровоградської обласної федерації спортивної гімнастики.

Панченко К.І. є членом всеукраїнської громадської організації «Спілка археологів України».

Боброва М.С. здійснює наукове консультування Сектору біологічних досліджень та обліку Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України, виконання практичної частини науково-дослідницьких робіт студентів, що взяли участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (призове 2 місце) та конкурсі «Завтра.юа».

VIII. Профорієнтаційна робота та внесок у розвиток регіону

Систематично проводяться профорієнтаційні заходи з учнями та вчителями шкіл Кіровоградщини.

Проведено профорієнтаційний захід для учнів на факультеті математики, природничих наук та технологій 07.12.2023 р. – майстер-клас "Математика та мистецтво". (Виконавець: Ботузова Ю.В.);

Лашко А.С. провела відкриту лекцію в Австрійській фаховій бібліотеці імені Бернгарда Штільфріда (ЦДУ ім. Володимира Винниченка)

<https://www.facebook.com/100057073316060/posts/pfbid088k11cmNpXiZL5FikK3BZ8cxA3hp3EgWgvTEK96RU2sKP9azEwJPmLUjRxDSGMD9l/>

Панченко К.І. відвідав 14 громад Кіровоградської області (Олександрія, Олександрівка, Знам'янка, Новгородка, Мала Виска, Новоукраїнка, Добровеличківка, Долинська, Соколівка, Суботці, Катеринівка, Рівне, Велика Виска, Кам'янка. Був організатором та учасником заходів «День відкритих дверей ЦДУ» у березні, травні та листопаді 2023 року. Приймав участь у ярмарці професій "Profi fair" (9 травня 2023 року). Здійнював презентацію університету на Днях Європи у Кропивницькому (10-12 травня 2023 року). Провів зустрічі з керівниками ліцеїв м. Кропивницького: Ліцей «Науковий», Ліцей «Муніципальний колегіум», Ліцей «Європейська освіта», Ліцей «Лідер», «Ліцей природничих наук», Ліцей «Центральний», Ліцей «Лінгвістичний» та ін. Укладені договори про співпрацю з КЗ «Ліцей природничих наук» та КЗ «Ліцей «Центральний». Створено серію рекламних постів для сторінок у соціальних мережах. Проведено екскурсії для понад 160 школярів на базі Археологічного музею імені Нінель Бокій.

IX. Виставкова діяльність

X. Робота зі студентами та учнями

Молоді вчені ЦДПУ систематично працюють з обдарованою молоддю Кіровоградщини. Вони входять до складу журі міських та обласних предметних олімпіад (наказ директора департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної військової адміністрації від «11» грудня 2023 року № 316-од):

- Ботузова Ю.В.(математика) – експерт-консультант;
- Боброва М.С. (біологія, екологія) – член журі;
- Трошкіна К.Є. (правознавство) – член журі.

Молоді науковці систематично керують науковою роботою студентів. Вони є керівниками наукових гуртків та проблемних груп:

- «Цифрові інструменти в роботі вчителя математики» (керівник наукового гуртка: Ботузова Ю.В.);
- «Специфіка перекладу текстів різних функціональних стилів» (керівник наукового гуртка: Лашко А.С.);
- «Психологія особистості» (керівник наукового гуртка: Сундукова І.В.);
- «Аллегро» (керівник наукового гуртка: Мельник А.О.);
- «Проблеми та перспективи розвитку надання безоплатної правової допомоги» (керівник наукового гуртка: Корнійченко А.О);
- Археологічний гурток (один із співкерівників наукового гуртка: Панченко К.І.);
- «Застосування апаратно-обчислювальних платформ для створення роботизованих систем» (керівник наукового гуртка: Соменко Д.В.);
- Гурток біохімії та фізіології (керівник наукового гуртка: Боброва М.С.).

За результатами роботи наукових гуртків підготовлені студентські наукові роботи до участі у конкурсах:

Під керівництвом наукового керівника Ботузової Ю.В. підготовлені та опубліковані студентські роботи у співавторстві:

1. Ботузова Ю.В., Устенко А.В. Метод заміни змінної у шкільному курсі математики. Наукові записки. Серія: Проблеми природничо-математичної, технологічної та професійної освіти. Випуск 2. Кропивницький: Видавничий дім «Гельветика», 2023. С.7-12. (0,6/0,3 д.а.)
2. Ботузова Ю.В., Настусенко С.Д. Створення та застосування аплетів GeoGebra під час вивчення теми «Тригонометричні функції». Українські студії в європейському контексті: зб. наук. пр. 2023. № 7. С.308-313. (0,3/0,15 д.а.)
3. Ботузова Ю.В., Плисюк А.М., Сущенко О.В. Інституційний аудит та сертифікація: чого очікувати вчителю? Наукові записки молодих учених, 2023. №12. URL: <https://phm.cuspu.edu.ua/ojs/index.php/SNYS/article/view/2058> (0,375/0,125 д.а)
4. Ботузова Ю.В., Лугова А.В. Роль та місце тригонометрії у шкільному курсі математики (подано до друку).

Під керівництвом Ботузової Ю.В. студентки прийняли участь у конференціях:

- Настусенко С.Д. Всеукраїнська науково-практична заочна конференція «Українські студії в європейському контексті», онлайн, 20 жовтня 2023 р.

- Лугова А.В. XVI Міжнародна науково-практична інтернет конференція «Проблеми та інновації в математичній, цифровій, природничій і професійній освіті», м. Кропивницький, 14 грудня 2023 р.

Під керівництвом наукового керівника Цуканової Н.М. підготовлені та опубліковані студентські роботи:

1. Правда О. С. Нестандартні форми навчання у спадщині В. О. Сухомлинського / Вивчення і впровадження ідей Василя Сухомлинського в практику сьогодення: Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів та молодих науковців (5–6 жовтня 2023 року, м. Кропивницький) / за ред. І. Г. Баранюк, О. С. Радул. – Кропивницький: ФОП Піскова М. А., 2023. 168 с. (122-125).

2. Підплетня О. М. Впровадження ідей В. О. Сухомлинського в процес дошкільної освіти / Вивчення і впровадження ідей Василя Сухомлинського в практику сьогодення: Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів та молодих науковців (5–6 жовтня 2023 року, м. Кропивницький) / за ред. І. Г. Баранюк, О. С. Радул. Кропивницький: ФОП Піскова М. А., 2023. 168 с. (115-118).

3. Самолюк Е. В. О. Сухомлинський про використання гри у процесі розвитку розумових здібностей учнів початкової школи/ Вивчення і впровадження ідей Василя Сухомлинського в практику сьогодення: Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів та молодих науковців (5–6 жовтня 2023 року, м. Кропивницький) / за ред. І. Г. Баранюк, О. С. Радул. Кропивницький: ФОП Піскова М. А., 2023. 168 с. (131-134).

4. Трифанова К. Формування загальнокультурної компетентності учнів початкових класів через призму ідей В. О. Сухомлинського / Вивчення і впровадження ідей Василя Сухомлинського в практику сьогодення: Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів та молодих науковців (5–6 жовтня 2023 року, м. Кропивницький) / за ред. І. Г. Баранюк, О. С. Радул. Кропивницький: ФОП Піскова М. А., 2023. 168 с. (142-145).

5. Кушнір Ю. Педагогічні умови досягнення успіху дітьми в умовах НУШ / Студентський науковий вісник. Випуск 28. Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2023. 288 с. (124-126).

Мельник А.О. систематично працює з обдарованою молоддю Кіровоградщини в галузі спорту. Входить до складу журі міських та обласних змагань з художньої гімнастики. Керує науковою роботою студентів та науковим гуртком: «Аллегро».

Під керівництвом наукового керівника Панченка К.І. підготовлені та опубліковані студентські роботи:

1. Мотько І. Глодоські скарби: історія знахідки та сучасні інтерпретації. Проблеми історичної регіоналістики та мікроісторії: Збірник тез Всеукраїнської наукової конференції з нагоди 175-ї річниці від дня народження Павла Рябкова та 65-ї річниці від дня народження Сергія Шевченка, м. Кропивницький, 18–19 жовтня 2023 року. Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2023. с. 249-253.

Під керівництвом Соменка Д.В. студент групи КТ19Б, Хомич Віталій Русланович став фіналістом конкурсу «Завтра UA»: <https://zavtra.in.ua/2023/04/05/rozpodil-uchasnykiv-3-go-turu-2022-23/>

Соменком Д.В. у співавторстві з колегами та студентами опубліковані наступні наукові роботи:

1. Соменко Д.В., Трифонова О.М., Губенко В.А., Доброван К.М., Лисиця А.Г. Інтерактивні технології як елемент сучасного освітнього середовища. Інтерактивні технології як елемент сучасного освітнього середовища.

2. Соменко Д.В., Трифонова О.М., Колесніченко Ю.В., Садовий М.І. Методика навчання мультимедійних графічних пакетів та систем автоматичного проєктування в умовах дистанційної освіти. Інноваційна педагогіка: наук. журн. / Причорномор. н.-д. ін-т екон. та інновацій. Вип. 58. Т. 2. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2023. 209 с. С. 135-140.

3. Соменко Д.В., Островський Р.К., Садовий М.І., Трифонова О.М. Інноваційні підходи до використання штучного інтелекту в технологічній та професійній освіті. Теорія і

практика використання інформаційних технологій в умовах цифрової трансформації освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 29 червня 2023 року м. Київ. К.: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. 225 с. С. 53-56.

4. Соменко Д.В., Терехов О. Розробка програм-тренажерів для підготовки майбутніх водіїв. Технологічна та професійна освіта: Всеукр. зб. наук.пр. студентів, аспірантів, викладачів і вчителів закладів загальної середньої освіти. Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2023. Вип.10. 48 с. С. 38-42.

5. Соменко Д.В., Садовий М.І., Трифонова О.М., Доброван К.М. Розвиток техніко-технологічної компетентності під час виконання навчального проєкту з використанням цифрових ресурсів. Наукові записки. Серія: Проблеми природничо-математичної, технологічної та професійної освіти. Випуск 1. Кропивницький: Видавничий дім «Гельветика», 2023. 56 с. С. 41-47.

6. Соменко Д.В., Садовий М.І., Трифонова О.М., Хомич В.Р. Безбар'єрність в цифровому освітньому середовищі. Електронний збірник наукових праць ЗОІППО – № 3(55) – 2023.

7. Соменко Д.В., Доніхін О.О., Апанасевич Б.В., Садовий М.І., Трифонова О.М., Лисиця А.Г. Методика реалізації навчального проєкту на засадах імітаційної технології навчання та з використанням сервісів Web 2.0. Наукові записки молодих учених. – Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім В. Винниченка. №12. ISSN 2617-2666 (online)/

Під керівництвом наукового керівника Бобрової М.С. підготовлені та опубліковані студентські роботи:

1. Осікова М.В., Боброва М.С. Історичний аспект розвитку дослідницької діяльності учнів старшої школи при вивченні курсу природничі науки. Наукові записки молодих учених. № 12 (2023). Кропивницький, 2023.

2. Муровщик Я.Ю., Боброва М.С., Михальська Т.В. Особливості ідентифікації зниклих за слідами біологічного походження. Наукові записки молодих учених. № 11 (2023). Кропивницький, 2023.

3. Новікова Є.С. Боброва М.С. Особливості використання статевоспецифічних цитологічних маркерів при проведенні експертизи. Наукові записки молодих учених. № 11 (2023). Кропивницький, 2023.

4. Приходько К.В., Боброва М.С. Анатомо-фізіологічне підґрунтя проведення екстрених рятувальних робіт у туризмі. Наукові записки молодих учених. № 11 (2023). Кропивницький, 2023.

5. Муровщик Я.Ю., Громова Т.В., Михальська Т.В. Особливості встановлення генетичного паспорта із біологічних слідів зниклого. Актуальні питання вдосконалення судово-експертної та правоохоронної діяльності: збірник матеріалів засідання №5 постійно діючої Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 24. 03. 2023 р.). Кропивницький: ТОВ «Центрально-Українське видавництво», 2023. 593 с. С. 407-409.

6. Новікова Є.С., Боброва М.С., Ворона С.О. Вплив факторів середовища на здатність до збереження статевоспецифічних ознак при проведенні судово-медичної експертизи. Актуальні питання вдосконалення судово-експертної та правоохоронної діяльності: збірник матеріалів засідання №5 постійно діючої Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 24. 03. 2023 р.). Кропивницький: ТОВ «Центрально-Українське видавництво», 2023. 593 с. С. 409-412.

7. Боброва М.С., Осікова М.В. Шляхи розвитку дослідницької діяльності учнів старшої школи при вивченні природничих наук. XXI Всеукраїнська науково-методична конференція здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Наумовські читання», присвяченої 100-річчю до дня народження Івана Олександровича Наумова 23-24 листопада 2023 р.

8. Maryna Osikova, Mariia Bobrova. Use of identification methods of urine analysis. Актуальні питання вдосконалення судово-експертної та правоохоронної діяльності: збірник матеріалів засідання №6 постійно діючої Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 12. 10. 2023 р.).

Під керівництвом Бобрової М.С. студентка Муровщик Я.Ю. зайняла 2 місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт «Еколого-біологічні проблеми

України та екологічна безпека» (4 липня 2023 р.). Подано роботу студенткою Новіковою Є.С. на конкурс «Завтра UA».

XI. Підвищення кваліфікації та стажування

1. Всеукраїнський форум «Дні освітнього лідерства». Національний університет «Запорізька політехніка» (м. Запоріжжя), за підтримки Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Національного агентства кваліфікацій, Інституту вищої освіти та Інституту цифровізації освіти Національної академії педагогічних наук України, ГС «Прогресивні», ГС «Українська асоціація освіти дорослих», Education USA в Україні, а також під егідою Європейського року навичок. З 01 червня по 03 червня 2023 року. Сертифікат №AP 907/0202-23 від 30.06.2023 р. за програмою Всеукраїнського форуму «Дні освітнього лідерства». Обсяг – 1 кредит ЄКТС (30 год). (Виконавець: Ботузова Ю.В.);

2. «Навчаючись – перемагаємо: літня школа Ніни Тарасенкової та УОВЦ «Оріон» для вчителів математики 6 класу НУШ». Сертифікат про успішне завершення курсу ЛШ 39805241/36-23 (30 год.) (Виконавець: Ботузова Ю.В.);

3. «Перша психологічна допомога учасникам освітнього процесу під час та після завершення воєнних дій». Міністерство освіти і науки України, спільно з Інститутом модернізації змісту освіти та Асоціацією інноваційної та цифрової освіти за участю провідних міжнародних експертів з психології. з 20 вересня 2023р. по 26 вересня 2023 року. - Сертифікат №52364465 від 28.09.2023 р. Обсяг – 1 кредит ЄКТС (30 год) (Виконавець: Ботузова Ю.В.);

4. «Підготовка експертного кола до проведення інституційного аудиту в закладах загальної середньої освіти з урахуванням недискримінаційного підходу». Громадська організація «ЕдКемп Україна», Управління Державної служби якості освіти у Кіровоградській області. з 06 березня 2023р. по 04 серпня 2023 року. Сертифікат №0042-00540-2023-33541 від 03.08.2023 р. Обсяг – 1,3 кредити ЄКТС (39 год). (Виконавець: Ботузова Ю.В.);

5. «Англійська мова як засіб викладання у вищій школі/ Teaching Through EMI in Higher Education». ЦДУ ім.В.Винниченка, 24.03-27.06.2023 р. 45 год. Сертифікат № 121/2023. (Виконавець: Ботузова Ю.В.);

6. Підвищення кваліфікації (стажування) у Криворізькому державному педагогічному університеті за індивідуальним планом з «11» вересня 2023 року по «08» грудня 2023 року. Тема підвищення кваліфікації (стажування): «Напрями вдосконалення викладання методики навчання математики та математичних дисциплін із застосуванням інноваційних технологій навчання». Загальна кількість годин – 180, кількість кредитів ECTS – 6. За результатами стажування видана довідка №08-27 від 11 грудня 2023 року. (Виконавець: Ботузова Ю.В.);

7. Підвищення кваліфікації (стажування) у Київському національному університеті технологій та дизайну на кафедрі філології та перекладу з “13” березня 2023 року по “21” квітня 2023 року. Тема підвищення кваліфікації (стажування): «Особливості перекладу німецькомовних текстів сфери ділової комунікації. Принципи та шляхи організації подання навчального матеріалу та оцінювання знань студентів з використанням інформаційних технологій». Кількість годин: 180, кількість кредитів ECTS – 6. За результатами стажування видана довідка №06-47/700 від 27.04.2023 р. (Виконавець: Лашко А.С.);

8. Стажування у Льотній академії Національного авіаційного університету з 5 грудня 2022 р. до 27 січня 2023 р. у продовж якого здійснювався обмін, навчання, стажування, спільні публікації. (Виконавець: Мельничук С.К.);

9. Курс “Цифрові інструменти Google для освіти”. Початковий рівень. 16-23 січня 2023 року. №GDTfE-06-C-02477 15 академічних годин. (Виконавець: Панченко К.І.)

10. Курс “Цифрові інструменти Google для освіти”. Базовий рівень. 3-15 січня 2023 року. №GDTfE-06-B-06045. 30 академічних годин. (Виконавець: Панченко К.І.)

11. Підвищення кваліфікації «Цифрова трансформація вищої освіти». з 1 квітня до 12 травня 2023 року. серія ПК № 24366800/000322-23. 180 академічних годин. Виконавець: Панченко К.І.)

12. International Advanced Training (Webinar) for Educators on the topic: «Fundraising and Fundamentals of Grant Activity: Foreign and Domestic Experience» The skills improvement program (webinar) is made up of 1.5 ECTS credits (45 hours). 20-27 December 2023. (Виконавець: Панченко К.І.)

13. Білостоцький державного університет (Польща). Teaching and research in contemporary university: challenges, solution, and perspectives organized by Faculty of Education), University of Bialystok. Дистанційне науково-педагогічне стажування для викладачів закладів вищої освіти. Термін проходження: 6 березня по 14 квітня 2023 року Сертифікат: 180 год. 6 ЄКТС. (Виконавець: Ляшенко Р.О.)

XII. Діяльність молодих вчених у структурах ЦДПУ

Ботузова Ю.В. – Голова Ради молодих вчених ЦДУ, з 2022 року – член вченої ради факультету математики, природничих наук та технологій, член ученої ради університету.

Трошкіна К.Є. виконує обов'язки відповідального секретаря редакційної колегії по підготовці до друку збірника матеріалів науково-практичної конференції «Актуальні проблеми національного законодавства», що проводиться кафедрою 2 рази на рік, та є відповідальним редактором редакційної колегії по підготовці до друку фахового наукового видання «Наукові записки. Серія: Право» (Категорія «Б»).

Корнійченко А.О. старший викладач кафедри права та правоохоронної діяльності є керівником юридичної клініки «Artiumdelex» ЦДУ ім. В. Винниченка.

Панченко К.І. є керівником відділу профорієнтації та доуніверситетської підготовки.

Соменко Д.В. виконує обов'язки відповідального секретаря редакційної колегії по підготовці до друку наукового видання Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. (ISSN 2519-254X (Print), ISSN 2521-6791 (Online)).

Боброва М.С. – член експертної комісії постійнодіючої міжнародної наукової конференції «Актуальні питання вдосконалення судово-експертної та правоохоронної діяльності», співорганізатором якої є ЦДУ ім.В.Винниченка.

XIII. Монографії

Молоді вчені Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка активно проводять наукові дослідження у різних галузях. За підсумками своїх наукових пошуків опубліковано монографії:

1. Ботузова Ю.В. Дослідження показників впливу на процес забезпечення наступності навчання математичних дисциплін при переході зі школи до закладу вищої освіти. Current Aspects of the Development of Physical and Mathematical Sciences in the Era of Digitalization: Scientific monograph. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2022. 148 p. P.40-55. (1,5 д.а.) <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/283>

2. Лашко А.С. Специфіка перекладу науково-технічних текстів у німецько-українській мовній парі, 48 стр. (2,3 ум.др.а.). Готується до друку як розділ до монографії "Topical Issues of Translation of Specialized Texts".

3. Цуканова Н.М. Формування загальнокультурної компетентності учнів початкових класів на основі інтеграції в Європейський освітній простір. Розділ у колективній монографії «Сучасна освіта в Україні: інтеграція в Європейський освітній простір: монографія [електронне видання]»/ за заг.редакцією проф. Я. В. Галети. Дніпро: Середняк Т. К., 2023. 507 с. С. 256-277.

4. Котелянець Ю.С. Збагачення словника дітей 5 - го року життя в процесі образотворчої діяльності. Колективна монографія Теорія та методика дошкільної і початкової освіти: [монографія] / за заг. ред. О. В. Лобової, С. М. Кондратюк. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2023. – 512 с С.106 – 134 (1,5 д.а.)

5. Садовий М.І., Трифонова О.М., **Соменко Д.В.** Цифровий технічний засіб навчання – як основний компонент техногенного середовища в умовах сталого розвитку. Modern approaches to ensuring sustainable development. Колективна монографія. Edited by V. Smachylo and O. Nestorenko, The University of Technology in Katowice Press, 2023. 651 p.

6. Ляшенко Р.О. Формування позитивної самопрезентації особистості майбутнього педагога в процесі професійної підготовки в умовах євроінтеграції. Монографія [електронне видання]. Сучасна освіта в Україні: інтеграція в Європейський освітній простір : монографія [електронне видання]. Дніпро : Середняк Т. К., 2023. 507 с.

7. Ляшенко Р.О. Соціально-професійний аспект розвитку відповідальності особистості в процесі підготовки в закладах професійної освіти у воєнний час та відновлення її потенціалу у повоєнний час. Професійна підготовка майбутніх фахівців у воєнний та повоєнний час : кол. моногр. [наук.ред. Т.В.Окольніча]; МОН України, Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка. Дніпро: Середняк Т.К, 2023. 316 с. С 266-278.

8. Bobrova M.S. «Features of production, metabolism and significance of reactive oxygen species and products of their transformation». Колективна монографія. «New factors for the development of natural sciences in Ukraine and EU countries» : Scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. 268 p. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-288-3-1>

XIV. Свідоцтва про реєстрацію авторських прав, патентів на винаходи, заявочних матеріалів

1. Цуканова Н.М. Монографія «Виховна спрямованість літератури для дітей в історії розвитку дошкільного виховання (друга половина ХІХ – середина ХХ століття)» (№ 119570 від 05.06.2023)

2. Цуканова Н. М. Навчальний посібник «Англійська азбука для дошкільнят. Робочий зошит» (№119568 від 05.06.2023).

3. Мельничук С.К. Наукова стаття особливості сприймання сенсу життя на різних етапах онтогенезу (№ 8720 від 28.06.2023).

4. Боброва М.С. Наукова стаття ««Features of production, metabolism and significance of reactive oxygen species and products of their transformation»» (свідоцтва про авторське право № 118214 від 18.04.2023 р.)

XV. Публікації

Основні результати науково-дослідної роботи молодих вчених ЦДУ за 2023 рік представлені у 50 публікаціях (список додається).

XVI. Конференції

Результати науково-дослідної роботи молодих вчених ЦДУ за 2023 рік були висвітлені на 31 конференції та семінарах різного рівня (список додається).

Голова Ради молодих вчених
Центральноукраїнського державного університету
імені Володимира Винниченка,
доктор педагогічних наук, доцент

Юлія БОТУЗОВА

**Список публікацій
молодих вчених ЦДУ у 2023 році**

1. Бакал О.П., Билень О.І., **Ботузова Ю.В.**, Булгакова О.А., Гриньків Л.І., Іванюк Т.Г., Кляцька Н.В., Козиренко Н. О., Корчинська Г. Є., Кузьменко Л.О., Нечай І.А., Осадча Р.В., Полюга Н.Л., Сергійчук І.А., Слуцька І.А., Стецик Г.П., Шевчук С.П. Збірник завдань для розвитку математичної компетентності учнів у форматі PISA. Частина 3/ Авторський колектив: За заг. ред. професора О.М. Топузова. Укладач: Д.В. Васильєва. Навчально-методичний посібник *Схвалено і рекомендовано до друку Вченою радою Інституту педагогіки НАПН України* (протокол № 8 від 03 серпня 2023 р.). Електронне видання. Київ: Педагогічна думка, 2023. 102 с.
2. Ботузова Ю.В. Курс лекцій з вибіркової дисципліни «Наукові основи шкільного курсу математики». Навчально-методичний посібник рекомендовано до друку методичною радою ЦДУ ім. В. Винниченка (протокол від 07.12.2023 р. №2). Навчально-методичний посібник для студентів педагогічних спеціальностей/ укладач Ю.В. Ботузова. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2023. 124 с.
3. Ботузова Ю.В. Можливості розвитку навичок критичного мислення учнів на уроках математики. Актуальні питання природничо-математичної освіти : збірник наукових праць. Вип. 1 (21) / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка ; [голова редкол. Н. А. Тарасенкова, ред. рада.: М. І. Бурда, М. Гарнер, В. Б. Мілушев та ін.]. Суми : [СумДПУ імені А. С. Макаренка], 2023. С. 86-93. DOI: 10.5281/zenodo.8028492.
4. **Ботузова Ю.В.**, Нічишина В.В. Внутрішньопредметна інтеграція у навчанні математики основної школи (на прикладі інтеграції алгебраїчного та геометричного методів розв'язування задач). Наукові записки. Серія: Педагогічні науки, (210), 14-21. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2023-1-210-14-21>.
5. Dolishnia, N., Mahanova, T., **Botuzova, Y.**, Moisieieva, N., & Tsybulska, T. Fundamentals of developing students' cognitive abilities in european universities. Revista Eduweb, [https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2023.17.01.18.17\(1\),187-196](https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2023.17.01.18.17(1),187-196). (*Web of Science*)
6. **Botuzova, Y.**, Ievliev O., Okipniak I., Yandola K. & Charkina T. Innovative Approaches to Assessment in Pedagogical Practice: New Technologies, Methods and Development of Objective Assessment Tools. Brazilian Journal of Education Technology and Society <http://dx.doi.org/10.14571/brajets.v16.n2.386-398>. v.16, Apr-Jun, n.2, p.386-398. (*Web of Science*)
7. Ботузова Ю.В. Геометричні ілюстрації алгебраїчних задач. Матеріали міжнародної науково-методичної конференції «Проблеми математичної освіти» (ПМО – 2023), м. Черкаси, 6-7 квітня 2023 р. Черкаси: Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2023. С.38-39.
8. Ботузова Ю.В. Використання програмування на мові Python під час вивчення математики як STEM-підхід. Актуальні аспекти розвитку STEAM-освіти в умовах євроінтеграції: збірник матеріалів Міжнародної науковопрактичної інтернет-конференції (м. Кропивницький, 21 квітня 2023 року). Кропивницький : ДонДУВС, 2023. С.66-67.
9. Ботузова Ю.В., Нічишина В.В. Внутрішньо предметна інтеграція у навчанні математики. Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті: збірник матеріалів XV-ї Міжнародної науково-практичної онлайн-інтернет конференції присвяченій 95-й річниці з Дня народження академіка Національної академії педагогічних наук С.У. Гончаренка, м. Кропивницький, 20 – 24 червня 2023 року / Відп. ред. М. І. Садовий. Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2023. С.104-105.
10. Лашко А.С. Труднощі перекладу текстів науково-технічного стилю. Збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції «Слово в сучасній науковій парадигмі: євроінтеграційний контекст» (30 листопада 2023 р.). Кропивницький, 2023. С. 204-208.
11. **Лашко А.С.**, Харламова Л.С. Методичні матеріали з використанням цифрових технологій щодо забезпечення самостійної роботи студентів з Німецької мови для студентів I курсу освітнього ступеня Бакалавр спеціальностей 035 Філологія 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька; 035 Філологія 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська; 035 Філологія 035.10 Прикладна лінгвістика / Укл. Харламова Л.С., Лашко А.С. Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2023. 42 с.
12. Дошкільна освіта. Наскрізна програма практик: навчальні матеріали, методичні рекомендації, схеми занять. Навчально-методичний посібник (для спеціальності 012 Дошкільна освіта) (електронне видання). / Розробники: Котелянець Н. В., Ткаченко О. М., Радул О. С., Горська О. О., Мартін А. М., **Цуканова Н. М.**, Прибора Т. О., Демченко Ю. М., Нікітіна О. О., Кіндей Л. Г., Жигора І. В., Слдінова С. М., Вдовенко В. В., Міненко О. О., Малежик Ю. М., Стрітьєвич Т. М. / Упорядники: Цуканова Н. М., О.

О. Горська. [Голов. ред. О. О. Горська]. Кропивницький: ФОП Піскова М. А., 2023. 134 с. (рекомендовано методичною радою ЦДУ ім. В. Винниченка, протокол №4 від 21 червня 2023 р.)

13. Цуканова Н.М. Виховний потенціал літератури для дітей В. О. Сухомлинського. Творча спадщина В. О.Сухомлинського у контексті викликів воєнного часу»: Збірник тез Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю, присвяченої 105-й річниці від дня народження В. О. Сухомлинського, м. Кропивницький, 27 вересня 2023 року. Кропивницький : РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2023. С.56-60 (0.1 д.а.)

14. Єлдінова С. М., **Цуканова Н. М.** Формування соціальної компетентності в учнів початкових класів. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2023. – Вип. 60. Т. 2, 2023. С. 173–178. http://www.aphn-journal.in.ua/archive/60_2023/part_2/26.pdf

15. Androsova N., **Tsukanova N.**, Demchenko Y., Prybora T., Tkachenko O. Formation of Professional Competence of Future Primary School Teachers Against the Background of Large-Scale Military Aggression (a response to the challenges of the times). Journal of Curriculum and Teaching. <https://www.sciedupress.com/journal/index.php/jct/article/view/22664>. 2023. Vol. 12. № 3. P.11–18. (*Scopus*)

16. Pukas, I., Kozak, L., **Tsukanova, N.**, Shulyhina, R., & Harashchenko, L. Professional training of future teachers of preschool education institutions to implement the development of child's abilities. Amazonia Investiga. <https://doi.org/10.34069/AI/2023.62.02.4>. (2023). 12(62), 56-65. (*Web of Science*)

17. Ржевська-Штефан З.О., Клочек Л.В., **Мельничук С.К.** Навчальна (пропедевтична) практика з психології. Методичні рекомендації для студентів педагогічних спеціальностей.

18. Мельничук С.К. Порівняльна характеристика впевненості в собі студентів та старшокласників. Науковий журнал «Габітус» №49 включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») з психологічних та соціологічних наук (спеціальності: 053. Психологія, 054. Соціологія) відповідно до Наказу МОН України від 17.03.2020 № 409 (додаток 1) с.59-64.

19. Панченко К.І. Скіфський курган IV ст. до н. е. біля с. Кобринове. Археологія . № 2. 2023. с. 46-54. (*Scopus*)

20. Kozyr I., **Panchenko K.**, Chorni O. Funeral rite in the mound of Scythian Time near Vasynе. Sprawozdania Archeologiczne. № 75/1, 2023. p. 99-120. (*Scopus*)

21. Могилов О., **Панченко К.** Матеріали археологічних розкопок П. Рябова у фондах Наукового архіву Інституту археології НАН України. Проблеми історичної регіоналістики та мікроісторії: Збірник тез Всеукраїнської наукової конференції з нагоди 175-ї річниці від дня народження Павла Рябова та 65-ї річниці від дня народження Сергія Шевченка, м. Кропивницький, 18–19 жовтня 2023 року. Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2023. с. 151-155.

22. Oleksenko, K., Kryvylova, O., **Kotelianets, N.**, Kotelianets, Y., Moskalyk, H., & Stanichenko, O. (2023). Design of an Educational Environment for Primary School Students in War Conditions. Journal of the University of Zulia , 14(41), 487-495. <https://doi.org/10.46925/rdluz.41.26> (*Web of Science*)

23. Котелянець Ю.С Засоби формування мультикультури у майбутніх педагогів у сучасному закладі вищої освіти. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2023. – Вип. 66. Том 2. – 316 с, с.275 -280.

24. Абрамова О.В., Куценко Т.В., Садовий М.І., Трифонова О.М., **Соменко Д.В.** Виробнича (педагогічна) практика. Програма та методичні рекомендації для здобувачів спеціальності 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) та спеціальності 015 Професійна освіта (Комп'ютерні / Цифрові технології), перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Навчально-методичний посібник. Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В.Винниченка. 55 с. (Рекомендований методичною радою Центральноукраїнського державного університету ім. В.Винниченка, протокол №3 від 17.05.2023 р.)

25. **Соменко Д.В.**, Сальник І.В., Сірик Е.П. Використання платформи Arduino у підготовці вчителів фізики до STEM орієнтованого навчання. Інформаційні технології і засоби навчання, 2023. DOI: 10.33407/itlt.v95i3.5155 <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/5155>. Том 95, №3 (2023). 228 с. С. 124-142.

26. **Соменко Д.В.**, Соменко О.О. Організація дослідницької діяльності студентів спеціальності 015.39 професійна освіта (цифрові технології) при вивченні дисциплін професійної підготовки. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2023. Випуск 208. 310 с. С. 223-229.

27. **Соменко Д.В.**, Ткаченко В.М., Соменко О.О. Розробка лабораторно-практичних робіт з використанням скрінкастингу та практико-орієнтованих завдань професійного спрямування для

студентів спеціальності 015.39 Професійна освіта (Цифрові технології). Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Вип. 92. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2023. 250 с. С. 160-165.

28. Трифонова О.М., Колесніченко Ю.В., Садовий М.І., **Соменко Д.В.** Методика навчання мультимедійних графічних пакетів та систем автоматичного проектування в умовах дистанційної освіти. Інноваційна педагогіка: наук. журн. / Причорномор. н.-д. ін-т екон. та інновацій. Вип. 58. Т. 2. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2023. 209 с. С. 135-140.

29. Трифонова О.М., Садовий М.І., **Соменко Д.В.** Використання штучного інтелекту та нейромереж в освітньому процесі з фахових дисциплін студентами спеціальності Професійна освіта (Цифрові технології).. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія Педагогіка. 2023. № 2. 210 с. С. 172-180.

30. **Соменко Д.В.**, Соменко О.О. Побудова економіко-математичних моделей засобами хмарних інтерактивних обчислювальних платформ. Актуальні питання права та соціально-економічних відносин. Кропивницький: ЦПРОЛ Університету «Україна», 2023. 37 с.

31. **Соменко Д.В.**, Трифонова О.М., Садовий М.І. Штучний інтелект та нейромережі в освітньому процесі: переваги та недоліки. Актуальні проблеми та перспективи технологічної і професійної освіти / Матеріали VII всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. ТНПУ ім. В. Гнатюка, 20-21 квітня 2023 р. 281 с. С. 78-81.

32. **Соменко Д.В.**, Соменко О.О. Штучний інтелект та нейромережі в освітньому процесі при підготовці до професійної діяльності студентів спеціальності професійна освіта (цифрові технології) в умовах змішаного навчання. Підготовка педагогів до професійної діяльності в умовах змішаного навчання : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. / Рівне : РВВ РДГУ. 2023. 167 с. С. 65-69.

33. **Соменко Д.В.**, Островський Р.К., Садовий М.І., Трифонова О.М. Інноваційні підходи до використання штучного інтелекту в технологічній та професійній освіті. Теорія і практика використання інформаційних технологій в умовах цифрової трансформації освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 29 червня 2023 року м. Київ. К.: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. 225 с. С. 53-56.

34. **Соменко Д.В.**, Соменко О.О. Інтернет-олімпіади та змагання з математики й інформатики у сучасному освітньому процесі. Комп'ютерні ігри та мультимедіа як інноваційний підхід до комунікації - 2023 / Матеріали III Всеукраїнської науково-технічної конференції молодих вчених, аспірантів і студентів, Одеса, 28-29 жовтня 2023 р. - Одеса, Видавництво ОНТУ, 2023 р. – 270 с. С. 84-86.

35. **Соменко Д.В.**, Соменко О.О. Захист персональних даних у правових інформаційних системах. Інформаційні технології і автоматизація – 2023 / Матеріали XVI міжнародної науково-практичної конференції. Одеса, 19-20 жовтня 2023 р. - Одеса, Видавництво ОНТУ, 2023 р. – 451 с. С. 105-107.

36. Kozlenko, V., **Liashenko, R.**, Prysyzhnyi, V., Polishchuk, N., Neborak K. (2023). Approaches to the informative self-development capacity of the future teacher: A political look at the phenomenon Cuestiones Politicas. Vol. 41 № 78. pp. 678-697. <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4178.46>. (*Web of Science*)

37. Polukhtovych, T., Dzevitska, L., Yermakova, N., **Liashenko, R.**, & Dziamko, V. (2023). Preparation of students for studying in crisis situations. Revista Eduweb. 17(1), 176-186. <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2023.17.01.17>. (*Web of Science*)

38. Kozlova, A., Nych, T., Drobot, O., **Liashenko, R.**, & Cheban, O. (2023). The Influence of the Social Environment. Journal of Law and Sustainable Development, 2023. 11(11). Pp. 1-21. <https://doi.org/10.55908/sdgs.v11i11.2028>.

39. Ляшенко Р.О. До питання розвитку особистісного та професійного самовизначення у педагогічній творчості В. Сухомлинського «Творча спадщина В. О. Сухомлинського у контексті викликів воєнного часу» : Збірник тез Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю, присвяченої 105-й річниці від дня народження В. О. Сухомлинського, м. Кропивницький, 27 вересня 2023 року. Кропивницький : РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2023. 198 с. 0,2 ум.др.а.

40. Ляшенко Р.О. Мотивація особистості майбутнього фахівця в контексті професійної самоактуалізації. «Підготовка майбутнього педагога в умовах євроінтеграційних процесів» : Збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Кропивницький, 30 березня 2023 року. Кропивницький : РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2023. 116 с.

41. Ляшенко Р.О. Основи міжнародної наукової комунікації методичні рекомендації. Кропивницький: ФОП М.А. Піскова, 2023. – 32 с.

42. Ляшенко Р.О. Особистісна та професійна самопрезентація майбутнього фахівця методичні рекомендації. Кропивницький: ФОП М.А. Піскова, 2023. – 43 с.

43. **Ляшенко Р.О.**, А. Б. Рацул, О. А. Рацул. Основи міжнародної наукової комунікації Робоча програма навчальної дисципліни. Кропивницький, ФОП Піскова М. А., 2023. – 20 с.

44. **Ляшенко Р.О.**, А.Б. Рацул, О.А. Рацул. Теорія і практика соціально-педагогічної діяльності: робоча програма навчальної дисципліни. Кропивницький, ФОП Піскова М. А., 2023. – 20 с.
45. **Ляшенко Р.О.**, А. Б. Рацул, О. А. Рацул. Методика організації соціально-педагогічної діяльності: робоча програма навчальної дисципліни. Кропивницький, ФОП Піскова М. А., 2023. – 20 с.
46. **Bobrova M.**, Holodaieva O., Larycheva O., Vysotskyi A., Tsviakh O. The influence of components of the pro-oxidant-antioxidant system on the immune response levels of cereal crop varieties Revista de la Universidad dell zulia, ISSN 0041-8811 Ano №40. 2023. – P. 127-145. <https://doi.org/10.46925/rdluz.40.07> (*Web of Science*)
47. **Боброва М.С.**, Голодаєва О.А. Особливості зміни стану прооксидантно-антиоксидантної системи тканин насіння Zea mays L. залежно від тривалості зберігання. Екологічні науки. № 51. К.: Видавничий дім «Гельветика», 2023.
48. **Боброва М.С.**, Голодаєва О.А., Мовчан С.В., Тур Я.В. Вплив тривалості зберігання на стан прооксидантно-антиоксидантної системи тканин насіння. Fagopyrum esculentum L. Фітотерапія. Часопис. №3. К.: Видавничий дім «Гельветика», 2023.
49. Новікова Є.С., **Боброва М.С.**, Ворона С.О. Вплив факторів середовища на здатність до збереження статевоспецефічних ознак при проведенні судово-медичної експертизи. Актуальні питання вдосконалення судово-експертної та правоохоронної діяльності: збірник матеріалів засідання №5 постійно діючої Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 24. 03. 2023 р.). Кропивницький: ТОВ «Центрально-Українське видавництво», 2023. 593 с. С. 409-412.
50. Mariia Bobrova. Dependence of superoxide dismutase activity on the level of production of superoxidanone radical and varietal resistance Актуальні питання вдосконалення судово-експертної та правоохоронної діяльності: збірник матеріалів засідання №6 постійно діючої Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 12. 10. 2023 р.).

**Список конференцій та семінарів,
в яких взяли участь молоді вчені ЦДУ у 2023 році**

1. Міжнародна науково-методична конференція «Проблеми математичної освіти» (ПМО – 2023). 6-7 квітня 2023 р. м.Черкаси (Учасник: Ботузова Ю.В.);
2. Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Актуальні аспекти розвитку STEAM-освіти в умовах євроінтеграції». 21 квітня 2023 р., м.Кропивницький (Учасник: Ботузова Ю.В.);
3. XV-а Міжнародна науково-практична онлайн-інтернет конференція присвячена 95-й річниці з Дня народження академіка Національної академії педагогічних наук С.У.Гончаренка «Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті». 20-24 червня 2023 р., м.Кропивницький (Учасник: Ботузова Ю.В.);
4. Міжнародна дистанційна науково-методична конференція «Розвиток інтелектуальних умінь і творчих здібностей учнів та студентів у процесі навчання дисциплін природничо-математичного циклу – ІТМ*плюс-2023». 17 листопада 2023 р. м.Суми (Учасник: Ботузова Ю.В.);
5. XVI Міжнародна науково-практична інтернет конференція «Проблеми та інновації в математичній, цифровій, природничій і професійній освіті». 14 грудня 2023 р. м.Кропивницький (Учасник: Ботузова Ю.В.);
6. II Міжнародна науково-практична конференція: «Слово в сучасній науковій парадигмі: євроінтеграційний контекст». 30 листопада 2023 року, м.Кропивницький. (Учасник: Лашко А.С.)
7. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція з міжнародною участю, присвячена 105-й річниці від дня народження В.О. Сухомлинського, м. Кропивницький, 27 вересня 2023 року. (Учасник: Цуканова Н.М.)
8. Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Формування професійної компетентності сучасного педагога засобами освіти: історико-методичний аспект». 15 грудня 2023 року, м. Харків. (Учасник: Цуканова Н.М.)
9. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Упровадження сучасних технологій для реалізації завдань освітніх галузей науки». 25 жовтня 2023 року, м. Кропивницький. (Учасник: Цуканова Н.М.)
10. XVI Всеукраїнська історико-краєзнавча конференція учнівської та студентської молоді «Південно-Східна Україна: зі стародавності у XXI ст." 24-26 листопада 2023 року. (Учасник: Панченко К.І.)
11. Всеукраїнська науково-практична конференція «ІХ археологічні читання пам'яті видатного вченого-археолога Володимира Опанасовича Круца» (до 85-річчя з дня народження). 23 листопада 2023р. (Учасник: Панченко К.І.)
12. Всеукраїнська наукова конференція «Борисенківські читання» присвячена пам'яті доктора історичних наук, професора Володимира Йосиповича Борисенка. 24 листопада 2023 року. (Учасник: Панченко К.І.)
13. Всеукраїнська наукова конференція «Проблеми історичної регіоналістики та мікроісторії» з нагоди 175-ї річниці від дня народження Павла Рябкова та 65-ї річниці від дня народження Сергія Шевченка. 18-19 жовтня 2023 року. (Учасник: Панченко К.І.)
14. Круглий стіл «Україна – ЄС», з нагоди 30-ї річниці ратифікації Маастрихтських угод. 02 листопада 2023 року. (Учасник: Панченко К.І.)
15. Онлайн семінар "Проведення наукових досліджень в галузі освіти та опрацювання їх результатів". (Учасник: Соменко Д.В.)
16. Гостьова лекція для студентів спеціальності «Професійна освіта (Цифрові технології)» провідного спеціаліста компанії ТОВ «ОНІКС-СИСТЕМЗ» <https://phm.cuspu.edu.ua/facultet/novini/2719-hostova-lektsiia-dlia-studentiv-spetsialnosti-profesiina-osvita-tsyfrovi-tekhnologii-providnoho-spetsialista-kompanii-tov-oniks-systemz.html> (Учасник: Соменко Д.В.)
17. Конференція «Наука в університеті: досягнення, проблеми, перспективи розвитку» ЦДУ ім. В.Винниченка <https://www.cuspu.edu.ua/ua/universytet/navchalno-naukovyi-viddil/novyny->

[nnv/14925-u-tsdu-vidbulasia-konferentsiia-nauka-v-universyteti-dosiahnennia-problemy-perspektyvy-rozvytku](https://doi.org/10.26907/2415-2178.2023.1.14925-14925) (Учасник: Соменко Д.В.)

18. Всеукр. конференція «Особливості реформування змісту технологічної освіти». (сертифікат №ПК-2023/924). 9 лютого 2023 р. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти». (Учасник: Соменко Д.В.)

19. II Всеукр. форум «Підготовка фахівців галузі ІТ-освіта в умовах воєнного стану». (сертифікат №2023-068). 21-22 лютого 2023 р. Рівненський державний гуманітарний університет. (Учасник: Соменко Д.В.)

20. Всеукр. наук.-практ. семінар «Цифрова компетентність вчителя нової української школи 2023 (Пошук рішень в період війни)». (програма, сертифікат №4822023). 21 березня 2023 р. м. Київ. (Учасник: Соменко Д.В.)

21. VII Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. «Актуальні проблеми та перспективи технологічної і професійної освіти». 20-21 квітня 2023 р. ТНПУ ім. В. Гнатюка. (Учасник: Соменко Д.В.)

22. II Всеукр. наук.-практ. конф. «Підготовка педагогів до професійної діяльності в умовах змішаного навчання». 30 травня 2023 р. м.Рівне. (Учасник: Соменко Д.В.)

23. 4th International scientific conference «Role of science and education in sustainable development». Academy of Silesia, Katowice, Poland. January 12-13, 2023. Katowice, Poland. (Учасник: Соменко Д.В.)

24. III Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасна наука та освіта: стан, проблеми, перспективи». (сертифікат №3/1171). 20-21 березня 2023 р. м.Полтава (Учасник: Соменко Д.В.)

25. Всеукраїнська науково-практична конференція «Підготовка майбутнього педагога в умовах євроінтеграційних процесів». 30 березня 2023 року. м. Кропивницький. (Учасник: Ляшенко Р.О.)

26. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція з міжнародною участю, присвяченої 105-й річниці від дня народження В. О. Сухомлинського «Творча спадщина В. О. Сухомлинського у контексті викликів воєнного часу». 27 вересня 2023 року. м.Кропивницький. (Учасник: Ляшенко Р.О.)

27. Міжнародний онлайн-вебінар «Think Fast, Talk Smart: Communication Techniques for Public Speaking». 18 вересня 2023 року. Університету комп'ютерних наук і технологій STEKOM (Семаранг, Центральна Ява, Індонезія). (Учасник: Ляшенко Р.О.)

28. Всеукраїнський науково-практичний онлайн-семінар «Актуальні питання сучасної української психології і соціальної роботи. 17 листопада 2023 р. Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка. (Учасник: Ляшенко Р.О.)

29. XXI Всеукраїнська науково-методична конференція здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Наумовські читання», присвяченої 100-річчю до дня народження Івана Олександровича Наумова. 23-24 листопада 2023 р. Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди (Учасник: Боброва М.С.)

30. Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання вдосконалення судово-експертної та правоохоронної діяльності» (засідання №5). 24. 03. 2023 р. м. Кропивницький. (Учасник: Боброва М.С.)

31. Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання вдосконалення судово-експертної та правоохоронної діяльності» (засідання №6). 12. 10. 2023 р. м. Кропивницький. (Учасник: Боброва М.С.)